

Täiendavalt kontrollitavad sõlmed M2- JA M3-kategooria sõidukitel

Teelkontrollide tulemused on näidanud, et tuleks pöörata tähelepanu busside avariiväljapääsudega seotud nõuetele. Bussidel esineb massiliselt puudusi väljapääsude märgistuses ning klaasipurustushaamrite paigutuses.

Avarii-/varuväljapääsuna käsitletakse avarii-/varuust, avarii-/varuakent ja avarii-/varuluuki, kusjuures nad kõik on ette nähtud sõitjate väljumiseks erandjuhtudel, eeskätt avariilukordades.

Juhime tähelepanu [MKM määruse nr 42 lisa 1](#) koodile 907, mis räägib kirjetest ja märgistusest. Nimelt **peab varuväljapääs olema seest ja väljast nähtavalt märgistatud sildiga**, millel on tekst varuväljapääsust teavitamiseks (näiteks „varuväljapääs“). Lisaks tekstile võib paigaldada „Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse“ § 4 lõike 4 alusel kehtestatud sotsiaalministri määruuses toodud sildi.

Märgistus pole nõuetekohane muuhulgas ka siis, kui varuväljapääsud pole tuvastatavad väljastpoolt sõidukit või tähistusel puudub eestikeelne tekst:

9.1.2.Avariiväljapääsud

Rike	Tase	Lisainfo
9.1.2.1. Tõrge toimimisel.	☐ OV	
9.1.2.2. Avariiväljapääsu tähistavad sildid on loetematud või puuduvad.	☒ VO ☐ OV	Võõrkeelne tekst.
9.1.2.3. Avariiväljapääsu avamise seade puudub või on vigane.	☐ OV	
9.1.2.4. Ei vasta nõuetele.	☐ VO ☐ OV	

Samuti on olnud probleeme klaasipurustushaamrite vale paigaldusega. [UNECE eeskirja nr. 107](#) lisa 3 punkt 7.6.8.2. ütleb, et kõik avariiaknad peavad olema:

- sobivaks tunnistatud seadme abil seest- ja väljastpoolt hõlpsasti ning kiiresti avatavad või
- valmistatud purunevast kildumatust klaasist. See välistab kihilisest klaasist akende või plastakende kasutamise. **Iga avariiakna läheduses peab olema sõidukis viibijatele kergesti kättesaadav seade akn klaasi purustamiseks.**

Muuhulgas on keelatud avariiakna kiletamine, kuna kile takistab akna purunemist. Lähtuvalt eelpoolkirjeldatust, ei tohi nõuetelevastavaks lugeda bussi, mille klaasipurustushaamrid on avariiakende juurest eemaldatud või akendele on lisatud kaitse-, toon- või mingi muu kile. Kiletamisega seotud puudust saab ARIS2-te märkida järgnevalt:

9.1.2. Avariiväljapääsud

Rike	Tase	Lisainfo
9.1.2.1. Tõrge toimimisel.	☐ OV	
9.1.2.2. Avariiväljapääsu tähistavad sildid on loetamatud või puuduvad.	☐ VO ☐ OV	
9.1.2.3. Avariiväljapääsu avamise seade puudub või on vigane.	☐ OV	
9.1.2.4. Ei vasta nõuetele.	☐ VO ☒ OV	Parempoolsele avariaknale on paigaldatud toonkile.

ARIS2 vigade loetelus on osadel vigadekirjeldustel mitu raskusastet. Raskusastme valimisel tuleb lähtuda MKM määruse nr 77 lisas 4 kriteeriumitest. Avariiväljapääsudega seotud rikkeid tuleb hinnata vastavalt järgmisele tabelile:

Kontrollitav osa, seade, sõlm või varustus	Kontrollimise meetod	Ülevaatuse mitteläbimise põhjused	Rikke/puuduse kategooria		
			VO	OV	EOV
9.1.2. Avariiväljapääsud	Kontroll vaatlusega ja käitamisega (kui see on asjakohane).	1) Tõrge toimimisel. 2) Avariiväljapääsu tähistavad sildid on loetamatud. 3) Avariiväljapääsu tähistavad sildid puuduvad. 4) Avariiväljapääsu avamise seade puudub või on vigane. 5) Väljapääs ei vasta nõuetele. 6) Ei ole piisavalt lai või on blokeeritud.	X	X	

Kas buss on toodetud tumedate klaasidega või on klaase hilisema kasutuse käigus toonitud, aitab tuvastada näiteks aknal olev tüübikinnitus tähistus. Aknaklaasil, mille läbipaistvus on väiksem kui 70%, peab olema [UNECE eeskirja nr 43](#) kohane tähistus:

Viited:

- Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 42, „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele,” [lisa 1](#).
- Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 77, "Mootorsõiduki ja selle haagise

tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord," [lisa 4](#).

- [Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni \(UN/ECE\) eeskiri nr 107](#) „M2- ja M3-kategooria sõidukite tüübikinnitust käsitlevad ühtsed sätted seoses nimetatud sõidukite üldehitusega“.
- [Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni \(UN/ECE\) eeskiri nr 43](#) „Ühtsed sätted ohutute klaaspindade nende sõidukitele paigaldamise tüübikinnituse kohta“.

autor - *Helari Holm*

